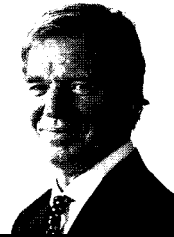

TEN SLOTTE

Algemeen deken
Walter Hendriksen

Verantwoordelijkheid nemen

Tien medewerkers van satirisch magazine *Charlie Hebdo* hebben de dood gevonden vanwege hun mening. Vier burgers stierven omdat ze hun boodschappen deden. En drie agenten werden in koelen bloede vermoord terwijl ze hun werk uitvoerden: het beschermen van de burger.

De tragische gebeurtenissen in Parijs laten mij achter met gevoelens van ongeloof en machteloosheid. Ongeloof over het feit dat onwelgevallige woorden en tekeningen worden bestreden met kogels en bommen in plaats van met argumenten. Machteloosheid omdat er geen kant-en-klare manier is om dergelijke aanslagen in de toekomst te voorkomen. Sterker nog; een open, democratische samenleving zal per definitie altijd kwetsbaar zijn voor krachten die geen boodschap aan rechtsorde en persoonlijke vrijheid hebben. Dat is een beangstigende gedachte.

Op zo'n moment is de verleiding groot om direct actie te ondernemen, maar juist als de emoties oplopen en de roep om 'strenger, harder, vaker' overal klinkt, neemt de algemene raad zijn verantwoordelijkheid voor de rechtsstaat. Bijvoorbeeld door geen gehoor te geven aan het verzoek van V&J om het wetsvoorstel over afnemen van het Nederlanderschap van jihadisten 'even wat sneller' te behandelen. Want wanneer gevoelens van angst of wrok overheersen, moeten we extra bedacht zijn op afkalving van onze grondrechten en te

allen tijde zorgvuldigheid betrachten. Dat is waar wij het meeste goed kunnen doen.

Wat hebben we gedaan de afgelopen dagen? We begonnen aan het postuum verschenen boek van PvdA-senator Witteveen over de utopie van de rechtsstaat; we lieten onze gedachten gaan over de juridische impact van het pakket aan antijihadmaatregelen dat de minister zo snel mogelijk door het parlement wil loodsen; we hebben voorbereidingen getroffen voor het debat in de Eerste Kamer over de toegang tot het recht en we verleenden onze medewerking aan het bezoek aan de NOvA van een Russische mensenrechtenadvocaat.

Precies op dit moment van schrijven, discuteert de Eerste Kamer over de begroting van V&J over 2015. Een belangrijk onderdeel van deze begroting is het uitkleden van de gefinancierde rechtsbijstand en de verhoging van de griffierechten, wat voor grote groepen Nederlanders de toegang tot de rechter sterk zal bemoeilijken. Evenals de wens van het OM om steeds meer zaken zonder tussenkomst van de rechter af te handelen en de steeds verder uitdijende bevoegdheden van justitie en veiligheidsdiensten om in te breken op het privéleven van burgers die geen strafbaar feit hebben gepleegd. Het zijn allemaal zaken die minder aangrijpend zijn dan de aanslagen in Parijs. Maar ook allemaal zaken die, sluipenderwijs, de rechtsstaat grondig aantasten.